

В Сърбия обсъждат легализиране на евтаназията

ГРАЂАНСКИ ЗАКОНИК
РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

ВЪВЕДЕНИЕ
Препоръчва се да се използва
за авторизирани лица

На 31 май в Сърбия е публикуван проект на нов Граждански кодекс на страната, който предвижда легализиране на евтаназията. В документа тя е описана като „право на физическото лице на доброволно и достойно прекратяване на живота“. Уточнява се, че подобно право може да бъде упражнено само при наличието на определени хуманитарни, социални и медицински условия, които ще бъдат описани в конкретен закон. В закона се казва също, че „злоупотребата с евтаназията“ с цел получаване на материални или други облаги ще води до привличане към наказателна отговорност.

Предполага се, че ако новата редакция на Гражданския кодекс бъде приета в частта си за евтаназията, това ще доведе до промени и в Наказателния кодекс.

В Сърбия в момента тече разгорещена обществена полемика „за“ и „против“ новия закон, като предстои организирането на кръгла маса с различни експерти. Противниците на евтаназията твърдят, че нейното легализиране ще отвори вратата за много злоупотреби, особено когато става дума за пациенти, които не могат да взимат самостоятелни решения. На дневен ред се поставя въпросът за липсата на всякакви грижи към нелечимо болните хора, липсата на хосписи, на разгърната система за подкрепа и психологическа помощ на близките, каквито има в развитите страни. Такава организирана грижа липсва както от страна на държавата, така и от страна на Сръбската църква.

Промените в Гражданския кодекс предвиждат и легализиране на сурогатното майчинство, забрана за физическото насилие над деца. Макар да не се говори изрично за хомосексуални бракове, новият Граждански кодекс допуска „еднополово съжителство“. В частта си за легализирането на

евтаназията законопроектът е бил готов още през 2015 г., но не е внесен за гласуване.

Сръбската патриаршия е против новия Граждански кодекс в тези му части. Тя подкрепя предвиденото юридическо признание на църковните бракове. СПЦ обаче все още не е формулирала аргументирани становища по проблемите на евтаназията и сурогатното майчинство. През 2017 г. по решение на Архиерейския събор на СПЦ е създадена патриаршеска комисия по биоетика, но тя така и не започва да работи пълноценно. Неотдавна Западноамериканският еп. Максим сподели, че никъде човек не може да получи информация какво е отношението на Църквата към клонирането, евтаназията, изкуственото осеменяване, сурогатното майчинство и други проблеми на съвременната биоетика. През 2008 г. по инициатива на Вселенския патр. Вартоломей бе дадено начало на съвместна православна дискусия по проблемите на биоетиката, която трябваше да се организира на равнище поместни църкви, а след това и на общоправославно равнище, като резултатите бъдат общоправославно приети на Събора на Православната църква в Крит през 2016 г. За съжаление, до градивна дискусия по тези въпроси не се стигна, а в документите на Събора този въпрос се засегна частично, в документа за „Мисията на Православната църква в съвременния свят“. Свои становища по някои от тези теми публикуваха преди десет години Руската и Гръцката православни църкви.

dveri.bg